

اهمیت تماس پوست با پوست مادر و نوزاد

واحد آموزش پرستاری (ویژه مراجعین)
زمستان ۱۴۰۱

آدرس بیمارستان : تهران- میدان فاطمی- نبش خیابان چهل ستون

کد پستی : 14316-94411

شماره تلفن مرکز: ۰۷۹۰۲۰۰۰

شماره نمابر : ۰۷۹۰۲۰۱۱

شماره نمابر : ۰۷۹۰۲۰۱۱

آدرس پایگاه اطلاع رسانی (سایت اینترنتی) :

WWW.SHAHRAMHOSPITAL.IR

Email: shahram.hospital@gmail.com

برای نوزادان کم وزن مفیدتر است چون احتمال مرگ و میر آنها بیشتر است و به هنگام تولد حمایت بیشتری برای خوب مکیدن نیاز دارند.

یادآور می گردد که پس از زایمان طبیعی و سزارین با بی حسیی موضعی ، تغذیه با شیرمادر را اغلب می توان بلافاصله شروع کرد.

و پس از سزارین با بیهوشی عمومی ، تغذیه با شیرمادری تواند ظرف چند ساعت اول به محض هوشیاری مادر انجام می شود.

حتی اگر مادر قصد شیردهی ندارد ، مادر و نوزاد باید از این تماس اولیه بهره مند شوند.

منبع : اداره سلامت کودکان ، معاونت بهداشتی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی کمیته کشوری ترویج تغذیه با شیر مادر

شواهد و فواید و اهمیت تماس پوست با پوست مادر و نوزاد و شروع

تغذیه طی یک ساعت اول تولد:

شروع تغذیه با شیر مادر در ظرف یک ساعت اول تولد اولین و حیاتی ترین گام برای کاهش مرگ و میر شیرخواران و کودکان است و مطابق آمارهای موجود ، این امر باعث کاهش ۲۵٪ از مرگ و میر است که طی یکماه اول رخ می دهد.

نوزادانی که تغذیه با شیرمادر را پس از ۲۴ ساعت اول تولد شروع می کنند ، احتمال مرگشان نسبت به نوزادانی که شیر مادر را ظرف ساعت اول شروع نموده اند ۲/۵ برابر بیشتر است.

نوزادانی که با غذای کمکی و یا شیری به جزء شیرمادر در ماه اول تغذیه شده اند احتمال مرگ آنها نسبت به شیرخوارانی که منحصراً با شیرمادر تغذیه می شوند ۴ برابر بیشتر می باشد.

در نهایت نتیجه گیری شده که اگر تغذیه انحصاری با شیرمادر از روز اول تولد شروع شود از ۱۶٪ مرگ نوزادان و اگر تغذیه انحصاری با شیرمادر در ساعت اول تولد شروع شود از ۲۲٪ مرگ در آنها پیشگیری می شود.

تأثیرات مثبت اولین تماس مادر و نوزاد در بدو تولد

- لمس زودرس نوک پستان توسط نوزاد (ظرف نیم ساعت اول) همراه با تماس پوستی، تاثیر مثبت بر پیوند عاطفی مادر و نوزاد در روزهای اول تولد دارد. بطوری که در مطالعه ای دیده شده که این مادران، نوزادان خود را نسبت به نوزادانی که فقط تماس پوست با پوست بدون لمس نوک پستان داشتند، به مدت کوتاه تری از خود جدا می کردند و بیشتر با آنها حرف می زدند.

- گریه شیرخوارانی که پس از تولد در تماس پوستی با مادر قرار می گیرند، در مقایسه با نوزادانی

که جدا در کات نگهداری می شوند کمتر است. بنابراین اضطراب و مصرف انرژی نیز کاهش می یابد.

شروع به موقع تغذیه با شیر مادر برای مادر و نوزاد مزایای بسیار زیاد دارد.

از جمله: آغوز یا کلاستروم برای نوزاد بسیار مغذی است. نیاز نوزاد در این هنگام خیلی کم است و قطرات کم آغوز نیز برای او کافی است. آغوز سرشار از عوامل ایمنی بخش است و اولین واکسن نوزاد محسوب می شود که او را در برابر بسیاری از بیماری ها حفاظت کرده و به تنظیم سیستم ایمنی در حال تکامل نوزاد نیز کمک می کند. آغوز حاوی فاکتور رشد است که به تکامل و عملکرد موثر روده نوزاد کمک کرده و ورود میکروارگانیسم ها و آلرژی ها را به بدن مشکل می کند.

آغوز سرشار از ویتامین A است که برای حفاظت از چشم ها و کاهش عفونت ها اهمیت دارد و از طرفی با تحریک عمل دفع ، به پیشگیری از زردی نوزاد کمک می کند.

به تولید شیر کافی برای تغذیه بعدی و همچنین پیشگیری از هیپوگلسمی کمک می کند.

رفلکس مکیدن نوزاد را که در طول یک ساعت اول بسیار قوی است برای گرفتن صحیح پستان بکار می اندازد. این رفلکس به انقباض رحم و خروج جفت و کاهش خونریزی مادر نیز کمک می کند.

امکان تماس پوست با پوست مادر و نوزاد را فراهم می کند و گرمای مورد نیاز مادر و نوزاد بویژه نارس و کم وزن را تأمین می کند.

(آغوز یا شیر چند روز اول ، زرد رنگ و غلیظ تر بوده ، بسیار مغذی و حاوی عناصر و مواد حفاظتی و ایمنی بخش فراوانی است . لذا مصرف آن به منزله اولین و مهم ترین اقدام جهت ایمن سازی و کمک به حفاظت نوزاد علیه بسیاری از بیماری ها است. آغوز ملین است و موجب دفع سریع تر قیرک (مکنونوم) و سبب پیشگیری و کاهش زردی نوزاد می شود. رنگ زرد آغوز به دلیل وجود مقادیر زیاد ویتامین A است و ارتباطی با زرد شدن نوزاد ندارد.)